

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres 2500 EA Den Haag

Adviescollege Openbaarheid & Informatiehuishouding
T.a.v. Voorzitter mevrouw W. van Gent
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2925AN Den Haag

**Directoraat-Generaal
Digitalisering en
Overheidsorganisatie**
Programma Open Overheid

Turfmarkt 147
Den Haag
2511 DP

Datum **17 MRT 2025**
Betreft Adviesaanvraag invulling inspanningsverplichting artikel 3.1
Wet open overheid

Transparantie en toegang tot overheidsinformatie zijn van groot belang voor onze democratische rechtsstaat. De samenleving heeft het recht om te weten hoe de overheid werkt, welke beslissingen er genomen zijn en waarom. Dit maakt het namelijk mogelijk dat het openbaar bestuur effectief gecontroleerd kan worden, burgers een mening kunnen vormen over beleid en de samenleving kan participeren in besluitvorming. Kortom, een open overheid is essentieel voor goed bestuur.

Als overheid moeten we er daarom voor zorgen dat de samenleving de overheidsinformatie krijgt waar ze recht op heeft. Overheidsorganisaties moeten hiervoor de juiste en betrouwbare informatie openbaar maken, zowel 'actief' als 'op verzoek'. De Wet open overheid (Woo) regelt het recht van burgers op publieke informatie van de overheid, zowel van de Rijksoverheid als van de medeoverheden.

Op termijn wordt het voor alle bestuursorganen verplicht om bepaalde categorieën informatie actief openbaar te maken. Daarnaast hebben overheden een inspanningsverplichting om openbaarheid na te streven, gevat in artikel 3.1 van de Woo. Deze inspanningsverplichting schrijft voor dat bestuursorganen bij de uitvoering van hun taak uit eigen beweging de bij hen berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar maken, behalve als dit geen redelijk belang dient, onevenredige inspanning of kosten vergt of als er een uitzonderingsgrond van toepassing is.

De komende jaren willen we als kabinet meer toewerken naar openbaarmaking uit 'eigen beweging' (actief) als belangrijke bouwsteen van onze democratie. Op die manier wordt niet alleen de samenleving beter geïnformeerd over bijvoorbeeld de totstandkoming van besluiten en beleid, maar kunnen burgers, wetenschappers en maatschappelijke organisaties ook beter participeren en journalisten en parlementariërs het openbaar bestuur beter controleren. Verschillende bestuursorganen zijn al met actieve openbaarmaking en de inspanningsverplichting aan de slag gegaan en ik zie dat dit mooie resultaten

oplevert. Desondanks zie ik dat artikel 3.1 in zichzelf weinig richting geeft en er nog ruimte is voor verbetering.

Datum

2025-0000180022

Vanuit mijn stelselverantwoordelijkheid voor de Woo ben ik daarom bezig met de ontwikkeling van beleid rondom de inspanningsverplichting. Daarmee moet voor de samenleving duidelijker worden wat op dit punt van de overheid verwacht kan worden. Voor bestuursorganen moet dit beleid helderheid en richting geven over wat er onder de inspanningsverplichting verstaan wordt en hoe zij hiermee aan de slag kunnen. Daarbij vind ik het belangrijk om ook mee te nemen waar de behoefte van de samenleving aan openbaarmaking ligt. Als overheid hebben we een verantwoordelijkheid om te zorgen dat openbaarheid niet leidt tot ondoorzichtigheid. Hierom vraag ik uw adviescollege een advies uit te brengen over artikel 3.1 uit de Woo.

Adviesaanvraag

Graag vraag ik het ACOI advies over de actieve openbaarmaking uit eigen beweging onder de inspanningsverplichting (artikel 3.1). Ik verneem graag de visie van het adviescollege over op welke manier onder artikel 3.1 met betekenis en op efficiënte wijze tegemoet kan worden gekomen aan de informatiebehoefte naar overheidsinformatie van de samenleving.

Daarbij verzoek ik het adviescollege in ieder geval te reflecteren op het doel, de duiding en de scope van artikel 3.1, op de doelmatigheid van de inspanningsverplichting (kosten en baten), het gebruik van het afwegingskader dat in ontwikkeling is, de wijze van (digitale) actieve openbaarmaking en de gewenste beleidsrol van BZK (stimulerend, sturend en/of kaderstellend).

Hierbij vraag ik het ACOI ook eigen inzichten, opgedane ervaringen en andere relevante onderzoeken en invalshoeken mee te nemen in het advies.

Planning

Het streefmoment voor het ontvangen van het advies is uiterlijk het tweede kwartaal van 2025.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

L.J.M. Uitermark